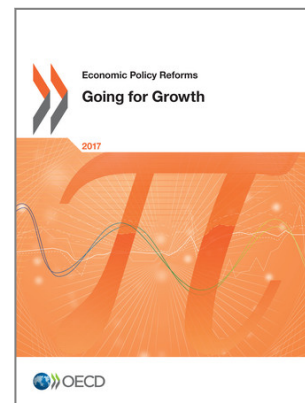

OECD *Multilingual Summaries* Economic Policy Reforms 2017 Going for Growth

Summary in Latvian

Read the full book on: [10.1787/growth-2017-en](https://doi.org/10.1787/growth-2017-en)

Ekonomikas politikas reformas 2017 Going for Growth “Virzība uz izaugsmi”

Valdības nevar atļauties mīkstināt reformas, ja vēlas neiekrist zemas izaugsmes lamatās, ar kurām daudzas no tām saskaras, un ja vēlas nodrošināt, ka labumu no ekonomikas izaugsmes gūst lielākā daļa iedzīvotāju. Pēdējos divos gados globālā izaugsme joprojām ir bijusi neliela — aptuveni 3 %, kas ir zemāks rādītājs nekā vidējais izaugsmes rādītājs — 4 % iepriekšējos 10 gados. Šīs atšķirības iemesls lielā mērā ir ekonomikas izaugsmes palēninājums Ķīnas Tautas Republikā un citos jaunattīstības tirgos, bet visās ESAO valstīs pēckrīzes gados 2 % vai zemāki izaugsmes rādītāji bija vidējā norma, un perspektīvā tiek prognozēts arī ilgstoši vājš pieprasījums un investīcijas, kas kavē potenciālo izaugsmi.

Veselīgākas izaugsmes meklējumos valdības saskaras ar būtiskiem politiskajiem izaicinājumiem. Produktivitātes pieauguma straujais un visaptverošais kritums kopš krīzes nozīmē stagnējošus ienākumus lielai daļai iedzīvotāju, kas mazina sabiedrības atbalstu strukturālajām reformām. Lai gan lielākajā daļā valstu bezdarba līmenis ir pakāpeniski samazinājies, jaunieši un zemas kvalifikācijas darbinieki vairākās valstīs saskaras ar sliktām izredzēm atrast darbu un augstu bieža bezdarba risku. Šo problēmu pārvarēšanai ir vajadzīgas saskaņotas strukturālo reformu stratēģijas un kolektīva rīcība daudzās politikas jomās, t.sk. ar makroekonomikas politikas palīdzību.

Ziņojuma “Virzība uz izaugsmi” pamatā ir ESAO analīze strukturālās politikas reformu un ekonomikas rādītāju jomā, tajā politikas veidotājiem sniegta virkne konkrētu ieteikumu tajās reformu jomās, kas noteiktas kā prioritāras spēcīgai un iekļaujošai izaugsmei. Prioritātes aptver plašas jomas saistībā ar preču un darba tirgus regulējumu, izglītību un apmācību, nodokļu un pārvedumu sistēmām, tirdzniecības un investīciju noteikumiem, kā arī inovāciju politiku. Ziņojuma “Virzība uz izaugsmi” ietvarstruktūra ir noderējusi, palīdzot G 20 valstīm panākt progresu savā strukturālo reformu darba kārtībā, tostarp, uzraugot to izaugsmes stratēģijas, lai panāktu stabilu un līdzsvarotu izaugsmi.

Šajā ziņojumā ir aplūkots progress tajās strukturālo reformu īstenošanā jomās, kas saistītas ar ziņojuma “Virzība uz izaugsmi” politikas ieteikumiem 2015.-2016. gada laikposmā. Ņemot to vērā, ziņojumā ESAO un atsevišķām pie ESAO nepiederošām valstīm ir noteiktas jaunas prioritārās jomas, kurās ir jāveic strukturālās reformas, lai paaugstinātu reālos ienākumus un lai nodrošinātu, ka no ieguvumiem labumu gūst lielākā daļa iedzīvotāju (1. nodaļa). Lai to izdarītu, politikas prioritāšu izvēles ietvarstruktūrā pirmoreiz par galveno mērķi līdzās produktivitātei un nodarbinātībai, kas ir galvenie vidējo ienākumu izaugsmes virzītājspēki, ir uzskatīta iekļautība. Šim nolūkam ir izmantota plaša iekļautības definīcija, aptverot tādas dimensijas kā nevienlīdzība un nabadzība, darba kvantitāte un kvalitāte, kā arī mazāk aizsargāto grupu iekļaušana darba tirgū, dzimumu atšķirības un vienlīdzība izglītībā un veselības stāvokļa rādītāji. Ziņojumā sniegts ar iekļautību saistīto politikas problēmu un ziņojuma “Virzība uz izaugsmi” reformu prioritātēs atspoguļoto iespējamo risinājumu visaptverošs izvērtējums (2. nodaļa). Konkrētas prioritātes katrai valstij un pamatā esošie ieteikumi ir izklāstīti piezīmēs par atsevišķām valstīm (3. nodaļa).

Progress strukturālo reformu īstenošanā kopš 2015. gada

Pēdējos divos gados strukturālo reformu gaita ir turpinājusi palēnināties un šobrīd atkal ir pirmskrīzes līmenī. Aiz šī kopējā palēninājuma slēpjas ievērojamas atšķirības dažādās valstīs.

- Reformas ir palēninājušās valstīs, kas iepriekšējos divos gados ir bijušas īpaši aktīvas reformu veicējas (piemēram, Meksikā, Grieķijā, Īrijā, Portugālē, Polijā un Spānijā), bet arī vairākās citās valstīs, kur reformu veikšanas aktivitāte iepriekš nav bijusi tik intensīva (piemēram, Austrālijā, Indonēzijā un Slovēnijā).
- Reformu veikšanas intensitāte ir ievērojami pieaugusi dažās valstīs, kas iepriekš nav bijušas starp visaktīvākajām reformu veicējām (piemēram, Beļģijā, Čīlē, Kolumbijā, Izraēlā, Itālijā un Zviedrijā, kā arī Austrijā, Brazīlijā un Francijā).

Reformu gaita visizteiktāk ir palēninājusies tajās politikas jomās, kas jo īpaši spēcīgi ietekmē produktivitāti, piemēram, izglītības un inovāciju jomā. Tas ir pamats uztraukumam, ņemot vērā nepārtraukto un plaši izplatīto produktivitātes pieauguma samazināšanos.

No pozitīvās puses raugoties, ir pieaudzis to reformu skaits, kas saistītas ar ziņojuma "Virzība uz izaugsmi" ieteikumiem attiecībā uz tādiem mērķiem kā šķēršļu mazināšana sieviešu nodarbinātībai un darbavietu radīšanas veicināšana, samazinot darbaspēka nodokļus, jo īpaši darbiniekiem, kas saņem zemu algu. Tās ir jomas, kurās izaugsmi atbalstošas reformas veicina arī lielāku iekļautību.

Valdībām parasti ir tendence koncentrēt reformas konkrētās politikas jomās, riskējot zaudēt iespējamus ieguvumus no politikas jomu sinerģijas un reformu savstarpējas papildināmības. Uzlabotas reformu paketes ļautu tās vieglāk īstenot, maksimāli palielinātu to ietekmi uz izaugsmi un darbavietu radīšanu un palīdzētu samazināt ienākumu nevienlīdzību.

Jaunas reformu prioritātes iekļaujošai izaugsmei

Ņemot vērā produktivitātes uzlabošanas nozīmīgumu saistībā ar ilgtermiņa dzīves standartiem un izaicinājumiem lielākajā daļā valstu, ir noteikts vairāk reformu prioritāšu, lai palielinātu darba ražīgumu uz vienu strādājošo un nodrošinātu, ka ieguvēji ir visi iedzīvotāji. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ziņojumu "Virzība uz izaugsmi" šajā ir vairāk uzsvērti pasākumi izglītības, produktu tirgu konkurences un publisko investīciju jomā.

It īpaši inovatīvu uzņēmumu ienākšanas tirgū un izaugsmes atvieglošana, vienlīdzīgākas piekļuves augstas kvalitātes izglītībai sekmēšana, kā arī sieviešu un migrantu iekļaušana darba tirgū, investīciju un infrastruktūras atbalstīšana un darbinieku apmācības un aktivizācijas politikas uzlabošana ir vieni no visbiežāk sastopamajiem politikas izaicinājumiem, kas minēti nolūkā panākt spēcīgāku un iekļaujošāku izaugsmi.

Var būt spēcīga sinerģija starp produktivitātes celšanu un nodarbinātības pieaugumu no vienas puses un iekļautību no otras puses. Patiešām, pareizi un vispusīgi īstenojot, gandrīz puse no šajā ziņojumā norādītajām politikas prioritātēm varētu ļaut gūt lielākus un uz plašāku sabiedrības daļu attiecināmus ienākumus.

Cenšoties padarīt izaugsmi iekļaujošāku, valdībām galvenā uzmanība būtu jāvelta plaši pieejamas kvalitatīvas izglītības un kvalifikācijas celšanas nodrošināšanai, darbavietu skaita un kvalitātes palielināšanai un nodokļu un maksājumu sistēmu efektivitātes uzlabošanai, samazinot ienākumu nevienlīdzību un nabadzību.

- Izglītībā prioritātes ir jauniešu vajadzību apmierināšana no pirmskolas līdz universitātei tā, lai viņi iegūtu vislabāko starta pozīciju un saņemtu atbalstu visā izglītības iegūšanas laikā. Uzsvars liekams uz vienlīdzīgu iespēju veicināšanu un darbaspēka spēju pielāgoties mainīgajam prasmju pieprasījumam.
- Lai radītu vairāk un labākas darbavietas, ir jāķeras pie darba tirgus duālisma un segmentācijas problēmu risināšanas, tostarp arī pie tādu problēmu risināšanas, kas saistītas ar neformālu nodarbinātību jaunattīstības valstīs.
- Daudzās valstīs ir iespējas attīstīt sociālo transfēru sistēmas, lai aizsargātu tās personas un ģimenes, kam tas ir visvairāk vajadzīgs, nodrošinot, ka tiem, kuri atrodas ienākumu sadalījuma

lejasdaļā, ir izdevīgi strādāt, kā arī ierobežojot nodokļu atvieglojumus un pabalstus, kas dod nesamērīgu ieguvumu mājsaimniecībām ar augstiem ienākumiem.

© OECD

This summary is not an official OECD translation.

Reproduction of this summary is allowed provided the OECD copyright and the title of the original publication are mentioned.

Multilingual summaries are translated excerpts of OECD publications originally published in English and in French.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *Economic Policy Reforms 2017: Going for Growth*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/growth-2017-en